

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ПРАВА**

**CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**1 березня 2021 р.
March 1, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ,
ОБЛІКУ І ПРАВА**

**CURRENT STATE AND PROSPECTS OF
DEVELOPMENT ECONOMICS, FINANCE,
ACCOUNTING AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**1 березня 2021 р.
March 1, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33

ББК 65

Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, фінансів, обліку і права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 1 березня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. 102 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, фінансів, обліку і права» з:

Брестский государственный университет им. А. С. Пушкина

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

ВСП «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету»

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Київський національний торговельно-економічний університет

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Київський національний університет культури і мистецтв

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Львівський національний університет імені Івана Франка

Национальная обсерватория по вопросам рынка труда и социальной защиты при Министерстве труда и социальной защиты Азербайджанской Республики

Національна академія внутрішніх справ

Національний авіаційний університет

Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»

Національний університет «Львівська політехніка»

Національний університет «Одеська юридична академія»

Національний університет харчових технологій

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Поліський національний університет

Сумський державний університет

Українська інженерно-педагогічна академія

Університет банківської справи

Університет державної фіскальної служби України

Університет митної справи та фінансів

УО ГГТУ им. П. О. Сухого

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Херсонський національний технічний університет

**Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління підприємствами; економіки сільського господарства і АПК; екологічної економіки і сталого розвитку; економіки торгівлі та послуг; економіки природокористування; підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; інновацій та інвестиційної діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; менеджменту; логістики та транспорту; публічного управління та адміністрування; історії та теорії держави та права, філософії права; конституційного права, муніципального права, міжнародного публічного права; цивільного права та процесу, сімейного права, житлового права, міжнародного приватного права; господарського права та процесу; трудового права та права соціального забезпечення; екологічного, земельного та аграрного права; адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики; міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЗМІСТ
CONTENTS**

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ SECTION 1. ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT	9
<i>Варнавська І. В., Конюх І.</i> ЕЛЕМЕНТИ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	9
СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 2. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	11
<i>Будженко А. Ю., Боковець В. В.</i> ВАЖЛИВІСТЬ НЕФОРМАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ В МЕНЕДЖМЕНТІ	11
<i>Толмачов Д. А.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОЦЕСУ СТРАТЕГІЗАЦІЇ ЯК ОСНОВНОГО ВЕКТОРУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	12
<i>Fedorovych I., Berlous M., Petrashchuk M.</i> MAIN MEASURES TO INCREASE THE COMPETITIVENESS OF CONSTRUCTION INDUSTRY ENTERPRISES	14
СЕКЦІЯ 3. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 3. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	15
<i>Чернишкова С. А., Чернобай Л. І.</i> СТАН УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ	15
СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І АПК SECTION 4. ECONOMICS OF AGRICULTURE AND AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX	18
<i>Мельник Р. М., Колядюк В. М.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ	18
СЕКЦІЯ 5. ЕКОЛОГІЧНА ЕКОНОМІКА І СТАЛИЙ РОЗВИТОК SECTION 5. ECOLOGICAL ECONOMICS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT	20
<i>Савченко Ю. В., Ландова Н. К.</i> ИСТОРИЧЕСКАЯ РЕТРОСПЕКТИВА ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО МЕНТАЛИТЕТА СЛАВЯН	20
СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ SECTION 6. ECONOMICS OF TRADE AND SERVICES	22
<i>Артюхов А. Є.</i> МЕТОДИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	22

СЕКЦІЯ 1

SECTION 1

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ
ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF
ECONOMIC THOUGHT

УДК 339.137

Варнавська І. В.

к.пед.н., доцент,

доцент кафедри професійної освіти,

Херсонський державний аграрно-економічний університет,

Конюх І.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЕЛЕМЕНТИ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Поведінкова економіка – це наукова галузь, яка використовує емоційні, соціальні та когнітивні фактори в економічному і фінансовому аналізі й вивчає вплив цих факторів на прийняття економічних рішень, що здійснюється як окремою людиною, так і організаціями і корпораціями в цілому.

Одним з основних елементів поведінкової економіки є теорія емоцій, яка досліджує вплив емоційного стану людини на його економічний вибір. Дослідження у напрямку поведінкової економіки стають актуальним аспектом сучасної економічної науки. Інтерес до поведінкової економіки виявляють не тільки вчені, а й уряди багатьох держав, а також власники корпорацій. Метою нашого дослідження є визначення принципів і методів поведінкової економіки; аналіз чинників, що впливають на прийняття економічних рішень суб'єктами ринку.

Фахівці будь-якої галузі зрідка роблять вибір, керуючись абсолютними категоріями. Адже, всередині немає вбудованого інструменту, що вимірює абсолютну цінність того чи того об'єкта. Ми концентруємося на перевагах одного варіанта над іншим і відповідно до них порівнюємо цінність кожного з варіантів. Більшість спеціалістів не знають, що їм потрібно насправді, поки не побачать об'єкт в певному контексті. Ми завжди дивимося на об'єкти з урахуванням їх оточення і зв'язку з іншими об'єктами.

Відмітна особливість поведінкової економіки як наукового напрямку з методологічної точки зору – це використання експериментальних методів у лабораторних і побутових умовах. Поведінкова економіка досліджує аномалії в між часових перевагах, вивчає систематичні помилки: чи не регресивні передбачення (наприклад, люди не враховують, що після екстремальних значень зазвичай вірогідні менш екстремальні значення випадкової величини – у дуже високого батька син, швидше за все, буде високим, але нижче), різноманітні моделі (модель з точкою відліку, з мінливими смаками; модель, що враховує корисність передчуття, і ін.). Поведінкова економіка звертається до безлічі психологічних явищ, пояснює будь-які економічні явища через призму психології.

Поведінкова економіка спеціалізується: на аномалії в економічній поведінці (це ефект переваг, ефект володіння / володіння: люди хочуть значно більше грошей за те, щоб розлучитися з тим, що у них є, ніж самі готові заплатити за те, чого них ще немає); на аномалії в ринкових цінах і доходах (це загадка прибутковості акцій, гіпотеза ефективного рівня оплати праці, жорсткість цін, ліміт на арбітражні операції, пастка дивідендів, схильність до крайнощів, календарний ефект); на зв'язку подій з колективним вибором; на вплив на економіку через суспільне сприйняття чуток, медіа-матеріалів, публічних висловлювань експертів і політиків. Є точка зору, що економічна криза скорочення штату в компаніях наступають швидше, якщо про це починають говорити, причому на різних рівнях: спочатку політик зронив фразу, оповиту недомовленістю і півтонами, далі формується слух, який розноситься по кухнях і офісах. Топ-менеджмент підприємці психологічно налаштовуються на кризовий режим, що негайно виявляється в їх реальних фінансово-економічних та кадрових рішеннях.

Основними в поведінкової економіки є три напрями:

– евристика. Суть її в тому, що фахівці часто ухвалюють рішення виходячи з практичного правила, не обов'язково логічного;

– фрейм. Фреймінг – це формулювання проблеми, що істотно впливає на переваги людей. Ефект фреймінг полягає в тому, що люди чутливі до нюансів формулювань. З цієї причини експерти, політики і медіа можуть значно впливати на громадську думку, навіть без спотворення і замовчування фактів;

– ринкова неефективність. Цей напрям вивчає помилки прийняття рішень на ринку. Вони виявляються в нераціональному прийнятті рішень, встановлення неправильної ціни і аномаліях розрахунку прибутку.

Є точка зору, що поведінкова економіка потребує узагальнюючої базової теорії із чіткою архітектурою, а поки це група розрізнених моделей і теорій. Поведінкова економіка показала, наскільки сильно відхиляється поведінка людей від принципу раціональності. Традиційні економічні моделі, в яких діють раціональні егоїстичні агенти, часто дають систематичні спотворення реальної поведінки. Важливість вивчення поведінкової економіки і полягає поліпшенні цих моделей, якщо враховувати накопичені в психології, соціології знання. Вона допомагає розуміти природу явищ, а не просто додавати нераціональні риси економічним агентам на основі спостережень. Інакше повністю втратимо змістовний, передбачуваний сенс моделей. А суворій економічній (зокрема, теоретико-ігровий аналіз) поведінкової економіки часто дозволяє знайти причини, пояснити механізм на перший погляд незрозумілого, нераціонального поведінки. Інша важлива особливість економіки: дозволяє оцінювати наслідки тих чи тих дій, політики з точки зору добробуту різних учасників.

Список літератури

1. Лозинський О.М. Економічна психологія та психологія підприємництва. Навчальний посібник. Львів: «Тріада плюс», 2015. 246 с.

2. Вільна енциклопедія: Вікіпедія // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Когнітивна_психологія